

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

גליון 201 |

ראש השנה -
פרשת האזינו תשפ"ה

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

ראש השנה

ראש השנה - אחד מאני"ש שלו היה פארבער של לייזאנט-צ'פּע בדיס], ובכל שנה אחר ראש השנה היה הקדוש זי"ע אומר לו איזו גוון טוב בשנה זו, והיה צובע כן והצליח. ופעם אחת לא אמר לו. ועשה מעצמו, ולא כיון יפה. ואחר ימים נוראים שאל מהקדוש זי"ע איזו גוון יעשה, והשיבו כי העולם מתנהג עי"י המדות שנמשך מלמעלה, ולפי המדה שנתגלה בשנה זו ככה נמשך טבע הגוון, כדאינא בתיקונים לבן מורה על חסד, אדום על גבורה וכו', ולפי המדה כך היה אומר לו הגוונים, ובשנה זו נתאחר לו ידיעתו, והודיע לו עתה מה לעשות, והצליח.

(כתבי ר"מ מידנר)

תקיעות - על ידי התקיעות מורידים האבות שהיו מושלמים בתכלית השלימות, ובכן צריכים להתבייש בפניהם.

(בית אהרן קלה, ד. וכן שם קלה, א: בשם הצדיק הקדוש רש"ק זצ"ל, כי על ידי התקיעות מביאין האבות הקדושים, והאבות היו בתכלית השלימות, על כן צריך להתבייש בפניהם)

הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע אמר פעם אחת לפני תקיעת שופר: תקיעה היא נגד אברהם אבינו, תרועה נגד יצחק אבינו, תקיעה נגד יעקב אבינו. הנה הם עומדים כאן, והראה בידו הקדושה עליהם, הבה נתבייש מהם, ונשוב בתשובה שלמה. ויפול חרדת אלקים על כל המתפללים, וגעו בבכיה ועשו תשובה שלמה. ואחד מהחסידים הזקנים סיפר עובדא זאת לפני הרה"ק בעל הבית אהרן.

(ספר בית אליהו)

הבוזק ובודק גנזי נסתרות - אמר, שבשעה שאמר [במוסף של ימים נוראים הפיוט] הבוזק ובודק גנזי נסתרות, ראה שהולכיו נשמות שהיו שלש מאות שנה בגן עדן לגיהנם.

(שארית ישראל)

אמר [הרה"ק רבי אשר מטסאלין], בעת שרבו הקי מקרלין אמר הבוזק ובודק גנזי נסתרות, בדקו בכסאות הצדיקים שהיו בגן עדן מכמה מאות שנים. והביט אל אביו הר"א הגדול, ולא זזו אותו ממקומו.

(כתבי הרה"ק ר' ישראל בנימין גליברמן ז"ל)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

הכנה לתקיעת שופר

הקארלינער פלעגט האלטיין די גמרא, ראש השנה פאר תקיעות - [היה לומד גמרא בראש השנה לפני התקיעות].

(דברי אהרן)

עיטורי קדוש

הזכות שדיבורים קדושים כאלו עוברים דרך פיו]. וידועים דברי רבינו שהאר"ך הרבה במעלת לימוד הגמרא שעל ידי הלימוד מתיישר שכלו, ובלשון קדשו: **"כשאנו לומדים גמרא בעיון לוקחים עצמם לשכל הישר, שזהו באמת שכל הישר, נעשה על ידי זה האדם ישר.** (וראה גליון קסו שם הארכנו במאמר זה). וכן מבעיר את הלב לה' יתברך לעשות רצונו ולמסירות נפש, ובלשון קדשו: **"בשעה שאדם לומד התורה לשמה בוער לה' יתברך למסור נפשו בשבילי"** (וראה גליון צא שם הארכנו במאמר זה).

איזה מסכת למד?

יש המביאים סיפור זה שרבינו נהג ללמוד לפני התקיעות מסכת ראש השנה, וכך הם מתרגמים את הסיפור משפת אידיש שלמד גמרא מסכת ראש השנה לפני התקיעות. אמנם בפשטות אינו נראה שזה תרגומו, אלא התרגום הוא שביום ראש השנה לפני התקיעות למד גמרא, אך לא מפורש באיזה מסכת למד. תרגום זה גם מוכח מהמקור בו מובא עובדא זו - דברי הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין זצוק"ל שסיפר זאת בתוך שיחה בה דיבר שיהודי יכול למצוא יראת ה' בלימוד אגדות חז"ל וגמרא, ואילו הלימוד בכונת השמות הקדושים ובוזוהר ותיקונים שייך רק לצדיקים.

מהענין להסמך לכאן סיפור שסיפר הרה"ק מאלכסנדר זצוק"ל על עצמו, וכך סיפר:

פעם אחת בבוקר של ראש השנה למדתי קודם התקיעות במסכת בבא בתרא (דף קמה). בסוגיא ד"קידושין לטיבעין נתנו". וכולם תמהו עלי ואמרתי: "היתכן ללמוד בראש השנה בבוקר שיעור גמרא שאין לו שום שייכות לענינא דיומא כמו תקיעות וכיוצא בזה", ולא היה להם שום תירוץ על כך. אולם אני למדתי אז "גמרא". טאקי וויא גמרא מאכט, גיבריא מייכאל ריפאל איוריאל, טאקי וויא מעשה מרכבה [-אכן גמרא, כנוטריקון שלו, גיבריא מייכאל ריפאל איוריאל, אכן הוא ממש מעשה מרכבה].

הכנה למצוה

מנהג חסידים ואנשי מעשה לעשות הכנה לפני קיום של כל מצוה ומצוה, וזאת במטרה לעורר את הלב לאהבת ה' ויראת ה'.

איך עושים הכנה למצוה? ובמילים אחרות השאלה היא: איך מעוררים את הלב לאהבה ויראה? דרכים רבים יש לכך, ואף חילוקי שיטות ודעות רבות יש בזה.

הנה בטרם קיום מצוה רבתית של תקיעת שופר, שיש בה הרבה כוונות וסודות, היה אפשר לחשוב ולומר שההכנה הראויה לכך היא בלימוד סודות וכוונות וצירופי שמות, וכל הענינים המתעוררים בשמים מכוח מצוה זו.

בא רבינו ולימדנו שגם למצוה רבתית זאת, לימוד גמרא הוא ההכנה הראויה ביותר.

גמרא מביא לידי יראת שמים

ואכן כשאדם לומד את הגמרא הקדושה שהוא תורת ה', הוא מעביר דרך פיו דיבורים קדושים, ולבו מתמלא ביראת ה'.

ואלו הם דברי הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין זי"ע:

"אין אגדות קען זיך א יוד גיפיעען גאט'ס פארקט, און אזוי גמרא איז אויך פול גאט'ס פארקט, און מיט שמות הקדושים אזוי וויא זוהר אזוי וויא תיקונים, נאר דאס איז נאר פאר גרויסע צדיקים. וסיפר בשם הקארלינער ובשם הברדיטשובר אז זיי פלעגין האלטיין די גמרא ראש השנה פאר תקיעות; און אזוי א יוד דארף וויסן אז דאס איז גאט'ס תורה, און אז ער האט א זכיה א זוינע הייליגע דיבורים גייען דורך זיין מויל" [-באגדות יכול יהודי למצוא יראת ה', וכך גמרא, הוא גי"כ מלא יראת ה' ושמות קדושים כמו בזהר וכמו בתיקונים, אלא שזהו רק לצדיקים גדולים. הקארלינער והבארדיטשובער היו לומדים גמרא בראש השנה לפני התקיעות; ויהודי רגיל צריך לדעת שזו תורת ה', ושיש לו את

גם אתם תזכו בכ"ד
לישועות כמו כחיים היותו,
בזכות השותפות הקבועה!
04-30-10-900

אלפים מעידים שהם נושעו בזכות
השותפות הקבועה עם הצדיק

ונתתי לכם עשב השדה

כמו ברק מסמא עיניים, הכה בראשה של האלמנה זיכרונה של אותה הבטחה של הרבי בהיותו ינוקא קדישא, בבקשו מלפניה לבל תזכיר את מעשיו לסבו, ובהבטיחו אותה כי ישיב גמולה הטוב ברבות הימים.

הגיע עת פרעון - חשבה האלמנה לבלבה ופנתה תיכף לעבר מקום מושבו של הרבי. "הזוכר אותי הרבי, ואת הבטחתו שנתן בידי בהיותו ילד רך?" שאלה האם בעמדה לפני שולחנו של הרבי.

"בוודאי שאנו זוכרים זאת" השיב הרבי הקדוש מיידית וניכר היה כי המעשה חקוק היטב בזכרונו, "במה אוכל עתה לסייע לכם?"

פרצה האם בדמעה ותחנון: "רבי קדוש, הושיעני, כי רבה צרתי בראותי את בתי שוכבת זה שנים מספר, חולה באין נעי, משותקת בכל גופה..."

האזין הרבי בקשב וברחמים גדולים לצערה של האם ואחר כך פתח את פיו הקדוש ופקד:

"סורי נא אל ביתך ולקטי מאותו עשב השדה אשר דרכת עלי אי אז בינקותי, טלי אותו ובשלי ממנו מרק עבור ביתך החולנית". והוסיף

הרבי להורות: "מר ביותר הוא העשב הלז, ותיכף לאחר שתסעי הבת המרק, תיכף תירדם ותשקע בשינה עמוקה, ובזאת תזכה לרפואה שלמה מידי של רופא כל בשר ומפליא לעשות!..."

שמרה האלמנה על כל מוצא פי הרבי, ובחרדת קודש ואמונה איתנה יצאה ושמה פעמיה מיד לעבר חצר ביתה, ליקטר מן העשב ותיכף העמידה יורה מלאת מים וירקות שונים מעל אש בוערת. לאחר שבעבעו המים כהוגן וצבע עמוק עלה במרק המחבשל, השליכה פנימה אל הסיר אגודה מאותם עשבים הגדלים בחצרם, והניחוח העז שעלה מבין ענני

תלמידי ישיבת בעלזא באנטוורפן בתפילה ליד ציונו הקדוש בעיר פרנקפורט

הרה"ק רבי ישראל מסטאלין ז"ע

בליל קולותיהם של חבורת הילדים העולים, התרונן ועלה בין בתיה הציוריים של סטאלין העיר רבת ההוד. קבוצת רדדקים, הנסים ומשתובבים זה אחר רעהו, רגליהם הקטנטנות ממשאים אותם בקלילות, כנצוצות קלות המתעופפות ברוח, פניהם סמוקות ויגענות, אך מלאות עיזוז והנאה.

ילד רך בשנים, רב חן ובעל פנים מלאות זוהר ייחודי עמד בראש חבורת הילדים, היה זה ישראליק נכדו של רבי אהרן אדמו"ר הזקן דחצר הקודש קארלין ובעל הספר הקדוש 'בית אהרן', אשר לימים נודע כרבי הקדוש 'אור ישראל' מסטאלין, ה'פרנקפורטער' ז"ע.

בזכות מעמדו הייחסי הנעלה היה ניצב תדיר ישראליק במעמד גבוה בין חבריו, ראש וראשון לכל דבר. כך גם בשעת הצהריים של אותו יום, בעת המרדף העליו בשבילי העיר, היה הוא רץ והולך בראש השיירה, והכל רצים אחריו ובעקבותיו. והנה פנתה החבריא וצאתה את הדרך לתוך חצר ביתה של שרה האלמנה. טפיפות הנעלים הזעירות קיפצו ברינה מעל העשבים הגבוהים שגדלו בחצר, ורמסום באחת.

שורות הדשא שעמדו דקות קודם לכן תמירות ומלאות חיות, נעשו מעוכות וחסרות מראה.

קולות המשובה הגיעו לחלונה של האלמנה, וזו מיהרה לצאת מהבית.

"מה עשיתם לגינתי הנאה?!?" זעקה בטרוניה לעבר הילדים המבוהלים.

"ואתה ישראליק!" הפנתה אצבע לעבר נכדו של הרבי, "אמסר לטכך את אשר עוללת כאן!"

"אנא ממך", הרים הילד הקדוש את קולו הדק והצלול כפעמון, "אל נא תצערי את הזיידע בדבר, אל

תספרי באוזני את אשר עוללנו ברוב שגגה, ובעבור זאת אנוכי מבטיח לך שעוד אחזיר לך טובה כגמולך הטוב!..."

התרצתה האלמנה ופטרה את הנערים לשלום, וקיבלה את בקשת סליחתם.

חלפו שנים. יושב היה כבר הרבי הקדוש רבי ישראל על כיסא אבותיו הקדושים ומנהיג את מלכות סטאלין ברמה, ממלא את מקום אביו הטהור רבי אשר שנפטר בדמי ימיו, כשנה תמימה לאחר שעלה על כס אביו הקדוש - אדמו"ר הזקן.

אמנם צעיר מאוד הוא לימים הוא הרבי, אינו ישיש ושבע ימים כרובם של האדמו"רים באותה התקופה - אולם בכל זאת נהרו לחצר קדשו המונים ואלפים, לחיות בפניו הטהורות ובעבודת קדשו, ולהבחין בגדולתו בתורה ויראה. על אף כי עמל הרבי ופעל רבות למען הסתר הסתיר רום מעלתו ודרגתו מבני אנוש, אולם חזקה על ישראל, יהודאי חכימאי, אשר תיכף בינו ויעמדו על טיבו של עמוד האש הגדול אשר ניצב לפניהם. גם האותות והמופתים שחולל הרבי למחלי פניו הזקוקים לישועה ורפואה, היו גדולים ועצומים ושמשם הלך למרחקים.

באותה עת חלתה בתה של שרה האלמנה ונכבלה בכלי שיתוק מרים ומייסרים, שכבה היא במיטתה חסרת אוניו, קפואת תנועה ומלאת יגון וכאב. והנה הציעה אחת משכנותיה של האלמנה ותהתה:

"מדוע לא תלכי אל הרבינער הקדוש המתגורר בעירתנו, הרבי מסטאלין?! היכנסי אליו ובקשי את ברכתו!..."

ההדים המיתמרים ועולים, התפשט ומילא את הבית כולו.

לאחר כמה דקות, שפְּתָה האם בזהירות מן הסיר הרותח לתוך קערת אכילה, והתיישרה אצל מיטת בתה המשותקת. כף אחר כף קרבה האם המסורה לפיה הרפוי של הבת, תוך כדי שפיה ממלמל פרקי תהילים ותחנונים לבורא עולם שישלח דברו וירפא במהרה את בתה המתייסרת. מיד בסיום האכילה שקעה הבת בשינה עמוקה, ממש כפי שחזה הרבי הקדוש מראש. סגרה האם את דלת חדרה ויצאה בחשאי ובוזהירות.

חלפו דקות ארוכות ולפתע נשמעות זעקות מחדרה של המשותקת: "אוי ויאי!"

בני הבית מיהרו לחדר, אך מיד קפאו על מקומם אחוזי תדהמה. לעיניהם נגלתה הבת צוחת וצוקת, כאשר היא מניפה את שתי ידיה ומבנענת אותן כלפי מעלה, לראשונה מזה שנות צער וכאב רבות וארוכות! וכה סיפרה:

"בעודי נרדמת חלמתי חלום מבעית ומעורר פחד, לפיכך התחלתי לצעוק, והנה אני מצליחה גם לנוע ולזוז ללא כל זכר למחלת השיתוק. כעת אני חשה בריאה כאחד האדם!"

לרגל יום ההילולא של הרבי הקדוש רבי ישראל בן הרה"ק ר' אשר מסטאלין 'הינוקא מסטאלין', ה'פרנקפורטער' ז"ע - יום ב' דראש השנה תרפ"ב (ראה מדור 'ילדי רבינו שלמה').

חידת השבוע

ילדי רבינו שלמה

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

החיים בלודמיר

חידה: מנין ידע רבינו להגיד לצבע הבגדים באיזה גוון לבחור מדי שנה?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחייג לקו לודמיר 02-3011122,

להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת זוג משחקי פופיט.

את התשובה יש לשלח עד ליום ראשון שבוע של יום הכפורים.

הזוכה לפרשת כי תבוא: יהודה קסטיקה, מודיעין עילית.

אוצרות ומשגים

רבי ישראל מסטאלין - הפרנקפורטער הקדוש - ז"ע

ביום השני של ראש השנה נפטר הצדיק רבי ישראל מסטאלין, בנו של רבי אשר האדמו"ר הצעיר מסטאלין ונכדו של האדמו"ר הגאון מקארלין, בעל 'בית אהרן'.

רבי ישראל נולד ב' כסלו שנת תרכ"ט, ובהיותו בגיל ארבע ושמונה חדשים התייתם מאביו והכתר לרבי על החסידים בעירו צעיר וינוקא. משך כחמישים שנה הנהיג רבינו ישראל את עדתו והעידו זקני החסידים כי היו מסתופפים בצלו עשרות אלפי יהודים.

הרבי נוהג היה להטמין ולהחביא מאין רואים את עבודתו הטהורה, אולם למרות זאת הרגישו הכל את קדושתו הנוצרת והיוקרת עם מדת האמת העצומה בה דבק בכל ימי.

הרבי הותיר לנו אמרות רבות ויסודות קודש, ביניהם היסוד

זכורו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

בית רבינו בלודמיר

בימים אלו של ערב ראש השנה, מופיעים ובאים בשערי לודמיר קבוצות קבוצות מבני חסידי ברסלב הי"ו העושים דרכם דרך הגבול הפולני באוכה אומנה, שם ישוה בחג הבעל"ט בתוך קהל עם רב. האורחים הנעלים מתקבלים בכבוד ומאור פנים רב, לכבודם נפתחו שערי בית רבינו על שלל אנפיו ובניניו: בית הכנסת, היכל התורה, המקווה, חדר הקפה עם משקאות חמים וצוננים, עוגות ומנות לחימום מהיר. האורחים הנכבדים שמשגיבים את ליבם ודעתם, אף שמים פעמיהם להשתטח על ציונו הקדוש של רבינו שלמה, היושב ומצפה לבואם של בניו אהוביו כמו בחיים חיותו. האורחים היקרים מביעים באוזנו את התפעלותם הרבה מן האירוח הלבבי של 'הכנסת אורחים לודמיר' וחלקם אף מפליאים את התחושה המרוממת את בעת התפילה לפני רבינו שלמה ז"ע במשכן ישועותיו.